

Posudek vedoucí bakalářské práce

Ondřej Běloušek: Jak se mluví ve sněmovně: obsahová analýza poslaneckých projevů z hlediska levoprávé rétoriky v PSP ČR v letech 2013 až 2017

Bakalářská práce Ondřeje Bělouška se zabývá velmi zajímavým tématem s jasně specifikovanými výzkumnými otázkami zaměřenými na to, zda se poslanci rétoricky drží programu strany, za kterou byli zvoleni, a zda existují rozdíly mezi poslanci vládních a opozičních stran. Téma kongruence parlamentního chování poslanců ve vztahu k jejich stranám je v rámci výzkumu politické reprezentace velmi důležité, protože strany, které nezajistí kongruenci, nemusí zajistit ani reprezentaci. Oproti zkoumání disciplíny v hlasování poslanců je ale výzkum toho, co poslanci říkají a jak tím reprezentují program své strany poměrně obtížně uchopitelný. K bakalářské práci Ondřeje Bělouška mám jen slova chvály, mám za to, že se s tématem dobře popasoval jak po stránce zpracování teorie, tak z hlediska vlastní analýzy českého případu.

Domnívám se, že autor téma vhodně teoreticky zakotvil v teorii politické reprezentace, stranického a parlamentního mandátu. Teoretická kapitola je dobře strukturována. Autor postupuje od obecného ke specifickému, srozumitelně, ovšem za využití referencí na relevantní autory a aktuální výzkumy představuje důležité koncepty a přístupy pro svou práci. V kapitole zaměřené na výzkum levice a pravice využívá dobře zvolené příklady s odkazem na český kontext a na základě teorie dobře odůvodňuje své očekávání pro vlastní analýzu.

V analytické kapitole autor představuje vlastní kvantitativní obsahovou analýzu projevů poslanců parlamentních stran z hlediska jejich ekonomické levicovosti-pravicovosti, a z hlediska jejich situování na ose liberalismu-konzervatismu, a srovnává jejich pozice s naměřenými pozicemi předvolebních programů těchto stran. Autor popisuje jednotlivé kroky analýzy velmi srozumitelně. Aplikace slovníku Lavera a Garryho je smysluplná vzhledem k rozsáhlosti slovníku a jeho zaměření na obě osy, které autor zkoumá. Zároveň bych chtěla zdůraznit vlastní, ovšem potřebnou a velmi transparentní práci autora se slovníkem, který zřetelně vychází z anglosaského politického prostředí, a pro aplikaci na případ České republiky bylo třeba jej zhodnotit a doplnit. Možné problémy vyplývající z přiřazení některých témat k levicovým/pravicovým autor v rámci analýzy kriticky reflektuje.

Prezentované výsledky aplikace slovníku jsou dle mého názoru srozumitelné, autor dobře využívá grafy, které názorně ukazují pozice, kterými se jednotliví vybraní poslanci stran blížili či vzdalovali programové pozici strany. Zajímavé je už první zjištění o rozložení programových pozic stran z hlediska obou škal, které ukazuje posazení stran ekonomicky levicově, ovšem hodnotově vesměs konzervativně. V rámci interpretace výsledků autor dobře osvědčuje vzhled do kontextu volebního období 2013-17, znalost programů a jejich témat, i specifík rétoriky vyplývajících ze stranických a ministerských funkcí jednotlivých poslanců. Těmito informacemi dobře doplňuje a vysvětluje svá zjištění. Závěry o celkové vysoké kongruenci chování poslanců ve vztahu k programům jsou dle mého názoru na základě práce srozumitelné a věrohodné, autor se také zaměřuje na rozdíly mezi poslanci vládních

a opozičních stran, a potvrzuje očekávání, že poslanci vládních stran dosahují nižší kongruence než opozičních stran.

Ondřej Běloušek napsal dle mého názoru výbornou bakalářskou práci. V rámci teoretické kapitoly na základě kvalitní rešerše literatury dobře vystihl, co je pro jeho téma důležité. Dobré je zdůraznit také rozsah zahraničních textů, z nichž v teoretické kapitole vychází. V analytické kapitole představil výsledky dobře zpracované kvantitativní obsahové analýzy a korektně je interpretoval. Zjištění, že z hlediska ekonomické a liberálně-konzervativní škály jsou poslanci v České republice vysoce kongruentní, je dobře podložené. Práce má v důsledku i zajímavý potenciál pro validaci zvoleného slovníku na případu vícestranického systému v nové demokracii. Formální stránka práce je na dobré úrovni.

Vzhledem k obsahu posudku práci Ondřeje Bělouška ráda doporučuji k obhajobě a hodnocení A – výborně.

V Hradci Králové, 13. 5. 2024

Mgr. Petra Vodová, Ph.D.